

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему:

*«Гендерні відмінності прояву тривожності у
студентів»*

Виконала: здобувачка 2 курсу,
групи ПС-21-1вм
пеціальності 053”Психологія”
Туз К. В.
Керівник: Лебідь О.В.,
д.пед.н., проф.

м. Дніпро
2023

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи
Туз Карини Володимирівни
на тему
«Гендерні відмінності прояву тривожності у студентів»

Кваліфікаційна робота магістра 2-го курсу за спеціальністю 053 «Психологія» (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедра інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи) присвячена актуальній проблемі прояву тривожності у студентів.

Проведений теоретичний аналіз показав, що гендерні особливості трактують як характерні ознаки чоловічої й жіночої поведінки, стилю життя, способу мислення, ролей та відносин, набутих ними як особистостями в процесі соціалізації, що фіксують уявлення про жінку та чоловіка залежно від їх статі. Тривожність, у свою чергу, є відносно стійким утворенням, властивістю особистості, що здатне проявлятися в схильності людини до частих переживань стану тривоги. Студенти з високим рівнем тривожності мають низьку самооцінку, безініціативні. Однією з детермінант прояву тривожності студентів є гендерні особливості, які передбачають відмінності психіки, в тому числа емоційного стану.

Метою нашого емпіричного дослідження було дослідити гендерні відмінності прояву тривожності у студентів.

В ході дослідження вирішено ряд завдань: розглянуто теоретичні основи дослідження концепції взаємозв'язку гендерних відмінностей прояву тривожності у студентів; обґрунтовано вибір психодіагностичного інструментарію для емпіричного дослідження; проведено емпіричне дослідження, проаналізовано та інтерпретовано результати останнього; визначено та проаналізовано взаємозв'язок гендерних відмінностей прояву тривожності у студентів; розроблено корекційно-розвивальну програму для зниження прояву тривожності у студентів.

Для вирішення останніх дібрали комплекс методів: теоретичні; логічні; математично-статистичні; узагальнення; конкретизації; інтерпретації; емпіричні;

психодіагностичні («Визначення гендерної ролі» С. Бем - для вимірювання того, як доросла людина оцінює себе з точки зору гендеру; «Визначення гендерної ідентичності» Л. Шнейдер – визначено, якими респонденти уявляють себе відповідно їх гендерній ролі; «Шкала тривоги» Спілберга-Ханіна була спрямована на самооцінку респондентами власного рівня тривожності; «Шкала загальної тривожності» Дж. Тейлора, мета якої полягає в вимірюванні проявів тривожності особистості в даному дослідженні; «Шкала тривоги Бека» – визначено найбільш поширені симптоми тривоги).

Дослідження здійснювали з 80-ма студентами першого курсу Дніпровського державного медичного університету на кафедрі гуманітарних наук, при вивченні навчальної дисципліни “Психологія”. Для формувального етапу експерименту обрано 2 групи: експериментальну (n=20) та контрольну (n=20) – респонденти з високим рівнем тривожності.

Задля обробки емпіричних даних було проведено аналіз рангової кореляції Пірсона між результатами показників досліджуваних методик. Розроблено та впроваджено корекційно-розвивальну програму та практичні рекомендації щодо зниження прояву тривожності у студентів, яка була результативною, що доведено статистичними методами.

Ключові слова: тривога, тривожність, студенти, корекція.

SUMMARY

qualification work

Karyna Tuz

on the topic

"Gender differences in the manifestation of anxiety among students"

The qualification thesis of the 2nd year master's degree in the specialty 053 "Psychology" (Alfred Nobel University, Dnipro, department of innovative technologies in pedagogy, psychology and social work) is devoted to the actual problem of the manifestation of anxiety in students.

The conducted theoretical analysis showed that gender features are interpreted as characteristic features of male and female behavior, lifestyle, way of thinking, roles and relationships acquired by them as individuals in the process of socialization, which fix the idea of a woman and a man depending on their gender. Anxiety, in turn, is a relatively stable entity, a personality trait, which can manifest itself in a person's tendency to frequent experiences of a state of anxiety. Students with a high level of anxiety have low self-esteem, lack initiative. One of the determinants of the manifestation of students' anxiety is gender characteristics, which predict differences in the psyche, including the emotional state.

The aim of our empirical study was to investigate gender differences in the manifestation of anxiety in students.

In the course of the research, a number of tasks were solved: the theoretical foundations of the study of the concept of the relationship between gender differences in the manifestation of anxiety among students were considered; the choice of psychodiagnostic tools for empirical research is substantiated; an empirical study was conducted, the results of the latter were analyzed and interpreted; the relationship between gender differences in the manifestation of anxiety among students was determined and

analyzed; a corrective and developmental program was developed to reduce the manifestation of anxiety in students.

To solve the latter, a set of methods was selected: theoretical; logical; mathematical and statistical; generalization; specification; interpretations; empirical; psychodiagnostic ("Definition of gender role" by S. Behm - for measuring how an adult evaluates himself from the point of view of gender; "Definition of gender identity" by L. Schneider - it is determined how respondents imagine themselves according to their gender role; "Anxiety Scale" by Spielberg -Khanina was aimed at respondents' self-assessment of their own level of anxiety, J. Taylor's "General Anxiety Scale", the purpose of which is to measure the manifestations of personality anxiety in this study; "Beck's anxiety scale" - the most common symptoms of anxiety are defined).

The research was carried out with 80 first-year students of the Dnipro State Medical University at the Department of Humanities, studying the discipline "Psychology". For the formative stage of the experiment, 2 groups were chosen: experimental (n=20) and control (n=20) - respondents with a high level of anxiety.

In order to process the empirical data, a Pearson rank correlation analysis was conducted between the results of the indicators of the studied methods. Developed and implemented a corrective and developmental program and practical recommendations for reducing the manifestation of anxiety in students, which was effective, which was proven by statistical methods.

Key words: *anxiety, anxiety, students, correction.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ГЕНДЕРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ У СТУДЕНТІВ.....	7
1.1.Тривожність: поняття, структура та підходи в розумінні.....	7
1.2. Особливості прояву тривожності у студентів.....	14
1.3. Вплив гендерних особливостей на прояв тривожності у студентів.....	18
Висновки до першого розділу.....	20
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНДЕРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ У СТУДЕНТІВ.....	23
2.1. Етапи і методи емпіричного дослідження.....	23
2.2. Емпіричне дослідження гендерних відмінностей прояву тривожності у студентів: констатувальний етап.....	26
Висновки до другого розділу.....	37
РОЗДІЛ 3. КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНА ПРОГРАМА ПО ЗНИЖЕННЮ ПРОЯВУ ТРИВОЖНОСТІ У СТУДЕНТІВ.....	39
3.1. Особливості впровадження корекційно-розвивальної програми по зниженню прояву тривожності у студентів.....	39
3.2. Зміст та інтерпретація результатів формувального експерименту.....	42
Висновки до третього розділу.....	43
ВИСНОВКИ.....	44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	53